

รายการอ้างอิง

1. แรงงานและสวัสดิการสังคม, กระทรวง. กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน, สถิติแรงงาน ปี 2544. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, 2545.
2. La Dou, J. Occupational Medicine. Connecticut: Prentice-Hall International, 1990.
3. ปลัดกระทรวงสาธารณสุข, สำนักงาน กอระบาดวิทยา. สรุปรายงานการเฝ้าระวังโรค 2542. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, (ม.ป.ป)
4. แรงงานและสวัสดิการสังคม, กระทรวง. สำนักงานประกันสังคม. รายงานสถิติผู้เจ็บป่วยและประสบอันตรายจากการทำงาน พ.ศ. 2543. (อัดสำเนา).
5. วิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, สถาบัน. อุตสาหกรรมพอกหนังและอุตสาหกรรมผลิตเครื่องหนัง. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2539.
6. เฉลิมชัย ชัยกิตติภรณ์. สิ่งแวดล้อมกับความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร: เอ็นไวร์ คอนเซ็ป, 2541.
7. National Safety Council. Occupational Health and Safety. 3 th Editon. Chicaco: NSC,1999.
8. สวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน, กรม สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน. การบริหารความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน, 2542.
9. สวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน, กรม. สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน, คู่มือการจัดการความปลอดภัยและสุขภาพของพนักงาน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน, 2540.
10. พรพิมล กองทิพย์. หลักสุขศาสตร์อุตสาหกรรมพื้นฐาน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: นำอักษรการพิมพ์, 2543.
11. ชัยยุทธ ขวลิตินิถกุล. ความปลอดภัยในการทำงานสำหรับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: เมฆาเพรส, 2532.
12. กระจำง ทิวะเศศิษฐ์. คู่มือความปลอดภัยในการทำงานสำหรับผู้ควบคุมงาน. (ม.ป.ท.), (ม.ป.ป.). (เอกสารอัดสำเนา)
13. มาลินี วงศ์พานิช. บทบาทของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน. ใน : สัปดาห์ความปลอดภัยในการทำงานแห่งชาติ ครั้งที่ 1. หน้า 73-82 1-7 มิถุนายน 2529 ณ ห้องคอนเวนชัน เซ็นทรัลพลาซ่า กรุงเทพมหานคร.
14. ยุวดี จอมพิทักษ์. งานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในประเทศสวีเดน. วารสารความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม 7 ฉบับที่ 2 (2540): 53-58.

15. จักรกฤษณ์ ศิวะเดชาเทพ. กฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยและสุขภาพของผู้ประกอบอาชีพ
หน่วยที่ 9-15. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัย
ธรรมาธิราช, 2534.
16. วิทยา อยู่สุข. อาชีพอนามัย ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร:
นำอักษรการพิมพ์, 2542.
17. แรงงานและสวัสดิการสังคม, กระทรวง. ประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่อง
ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง. 8 เมษายน 2540.
18. แรงงานและสวัสดิการสังคม, กระทรวง. สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน, ความสำเร็จของกรม
สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานในการลดสถิติการประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน
(พ.ศ. 2540 – 2542), 2542.
19. จรินทร์ เจริญศรีวัฒนกุล. รายงานฉบับสมบูรณ์ เรื่อง ลู่ทางและโอกาสการส่งออกและผลกระทบ
จากการมีเขตการค้าเสรีอาเซียน (สำหรับอุตสาหกรรมพอกหนังและผลิตเครื่องหนัง).
กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2539.
20. International Labour Organization. Stellman, J.M.(ed). Encyclopaedia of Occupational Health
and Safety. Vol.1. 4th Edition. International Labour Organization, Geneva: 1998.
21. ศรีบูรพา ทฤษฎานวดี. การศึกษาการดำเนินงานของอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องหนังในประเทศไทย.
วิทยานิพนธ์ปริญญาพาดิษยศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
22. พาณิชย์, กระทรวง. กรมส่งเสริมการส่งออก. รายงานผลการอภิปรายโต๊ะกลมภาชี้นำเข้า
วัตถุดิบ: ผลกระทบต่ออุตสาหกรรมหนังสัตว์และเครื่องหนัง. กรุงเทพมหานคร:
กรมส่งเสริมการส่งออก, 2536.
23. วัชร ถิ่นธานี. อุตสาหกรรมรองเท้า. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน,
2538.
24. อุดลย์ บัณฑกุล. คู่มืออาชีพเวชศาสตร์ 2000. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สมาคม
ส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น), 2544.
25. Nakamura T. Checklist for organic solvents and lead exposure in workplace. (Unpublished
document), 1999.
26. Rosenstock, L., and Cullen, M.R., (Edit) Textbook of Clinical Occupational and
Environmental Medicine. Pennsylvania: W.B. Saunders, 1994.

27. World Health Organization. IARC Monographs on the evaluation of the carcinogenic of chemical to humans. Geneva : International Agency for Research on Cancer, 1981.
28. ชัยยุทธ ขวลิตนิกุล, และสุมาลี ชนะชาญมงคล. ความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยในการใช้สารเคมีในการทำงานคู่มือการอบรม. กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์พรินต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง, 2539.
29. คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, สำนักงาน. การประกอบอาชีพที่ต้องสัมผัสกับสารมลพิษในอากาศซึ่งเป็นอันตรายต่อสุขภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2536.
30. สมเกียรติ วงษ์ทิม, และวิทยา ศรีตามา, (บรรณาธิการ). ตำราโรคปอด 1 โรคปอดจากสิ่งแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ยูนิตี้ พับลิเคชั่น, 2542.
31. สมชาย วงศ์เจริญยง. หลักการพื้นฐานอาชีพอนามัย พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดระนอง, 2538.
32. คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, สำนักงาน. โรคปอดจากงานอาชีพ หนทางป้องกันและการควบคุม. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2536.
33. สวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน, กรม. สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน, คู่มือการตรวจวัดและประเมินสภาพแวดล้อมการทำงานด้านเคมี. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: ร้อยสีบเอ็ดดูริก, 2544.
34. พิมพ์พรรณ ศิลปสุวรรณ. แนวคิดหลักการการพยาบาลอาชีพอนามัย: ทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: เจริญดีการพิมพ์, 2544.
35. พงศ์โชติม์ ไทรงาม. ลักษณะการบริหารงานความปลอดภัยในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ของประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.
36. มาลินี วงศ์พานิช. สุขภาพอนามัย อุบัติเหตุจากการทำงานและสวัสดิการที่คนงานได้รับ. กรุงเทพมหานคร: สภาองค์การลูกจ้างแรงงานแห่งประเทศไทย, 2527.
37. จุฑาพนิต กลิ่นเฟื่อง. เปรียบเทียบการบริหารงานความปลอดภัยในสถานประกอบการการผลิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต(สุขศาสตร์อุตสาหกรรมและความปลอดภัย) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2534.
38. อนุชน วรินทร์เสถียร. การศึกษาปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้างในอุตสาหกรรมการผลิต ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักรและอุปกรณ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2535.

39. ยุวดี รื่นภาค. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก, 2542.
40. อภิชาติ นวังก่อศรีสุข. บทบาทการดำเนินกิจกรรมความปลอดภัยในการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพในโรงงานอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก, 2544.
41. Teraoka T., and Chavalitnitikul C. สถานการณ์การบริหารงานความปลอดภัยในสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน, 2533.
42. นิตยา เพ็ญศิริรักษา, และสรารุช สุธรรมมาสา. มาตรฐานระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2538.
43. Pantucharoen Sri S., and Mori I. การสำรวจการจัดการด้านความปลอดภัย สุขภาพอนามัยในการทำงาน. กรุงเทพมหานคร: สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน, 2543.
44. กาญจนา กานตวิโรจน์, และนภัสวันต์ บุญส่งทรัพย์. การสำรวจเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยเคมีในสถานประกอบการ. วารสารความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม 11 ฉบับที่ 2 (2541): 27-29.
45. ภาณี ฤทธิ์มาก. การปฏิบัติงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน กรณีจังหวัดขอนแก่น. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสนับสนุนการวิจัย, 2544.
46. แรงงานและสวัสดิการสังคม, กระทรวง สวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน, กรม. วิชาการและแผนงาน, กอง. ทะเบียนสถานประกอบการ [Database File]. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม, 2540.
48. กัลยา วานิชย์บัญชา. การใช้ SPSS for Window ในการวิเคราะห์ข้อมูล. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : ซี เค แอนด์ เอส โฟโต้สตูดิโอ, 2544.
49. กัลยา วานิชย์บัญชา. การวิเคราะห์สถิติ: สถิติเพื่อการตัดสินใจ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: นำอักษรการพิมพ์, 2544.
50. สุวีรัตน์ งามเกียรติไพศาล. บทบาทหน้าที่และความคาดหวังของแพทย์ประจำสถานประกอบการขนาดใหญ่ต่องานบริการอาชีวอนามัยในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

51. ภัทรทิพา กาญจนุกุหะ. รูปแบบการสื่อสารเพื่อส่งเสริมความปลอดภัยในสถานประกอบการ : ศึกษาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2534.
52. สราวุธ สุธรรมมาสา, และสุดาว เลิศวิสุทธิไพบูลย์. รายงานการวิจัยโครงการประมวลองค์ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาไปสู่สุขภาพคนงานและความปลอดภัยในการทำงาน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2541.
53. National Safety Council. Accident Prevention Manual for Industrial Operation. 8 th Edition. Chicaco: NSC, 1985.
54. ไพรัช เจาทะเกษติบ. มอก. 18000 คู่มือครองธุรกิจและชีวิต. วารสารวิศวกรรมสาร 51 เล่ม 9 (กันยายน): 2541.
55. สมาคมส่งเสริมความปลอดภัยและอนามัยในการทำงาน (ประเทศไทย). ขอข่ายบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ. ใน: Safety Management 4 (พฤษภาคม – มิถุนายน 2542).
56. วันทนี พันธุ์ประสิทธิ์, วิทยา อยู่สุข, สราวุธ สุธรรมมาสา, และสมเกียรติ ศิริรัตนพุกษ. รายงานผลการวิจัยโครงการศึกษาเพื่อหารูปแบบโครงสร้างการบริหารจัดการ อาชีวอนามัย และความปลอดภัยในการทำงานสำหรับประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำหรับงานประกันสังคม, 2542.
57. สวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน, กรม. บทบาทและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน. ในการสัมมนาเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน. หน้า 26-30. 27-28 กรกฎาคม 2535 ณ ห้องบางกอกคอนเวนชัน เซ็นทรัลพลาซ่า กรุงเทพมหานคร.
58. มาลินี วงศ์พานิช. ทิศทางการพัฒนาอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทย. ในการประชุมวิชาการประจำปีของสมาคมอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน. 19 พฤษภาคม 2538 ณ โรงแรมเวลด์ม จอมเทียนบีช พัทยา จังหวัดชลบุรี.
59. กฤษฏา ชัยกุล. บุคลากรวิชาชีพความปลอดภัยและอาชีวอนามัย: เทคโนโลยีเพื่ออนาคตอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน. วารสารความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม 3 ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน 2536.): 34-37.
60. วิโชติ บุญเปลี่ยน. งานสุขศาสตร์อุตสาหกรรมเพื่อส่งเสริมความปลอดภัย. วารสารความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม 1 ฉบับที่ 1 (ตุลาคม-ธันวาคม 2543): 31-34.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเลขที่ — — —

แบบสอบถามบทบาท **หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานกับการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพจากตัวทำละลายอินทรีย์ในอุตสาหกรรมพอกหนังและผลิตเครื่องหนัง**

คำชี้แจง

- แบบสอบถามบทบาท **หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานกับการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพจากตัวทำละลายอินทรีย์ในอุตสาหกรรมพอกหนังและผลิตเครื่องหนัง** แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานและสถานประกอบการ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลแผนงานและกิจกรรมของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานกับการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพจากตัวทำละลายอินทรีย์ในอุตสาหกรรมพอกหนังและผลิตเครื่องหนัง

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

2. ข้อมูลที่ได้จากท่านจะถือเป็นความลับและจะไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานในตำแหน่งหรือมีผลต่อสถานประกอบการที่ท่านอยู่แต่อย่างใด ผู้วิจัยจะนำเสนอรายงานการวิจัยในลักษณะของข้อมูลกลุ่ม โดยไม่ระบุชื่อ นามสกุลและหน่วยงานที่ท่านทำงานอยู่

3. การศึกษาวิจัยนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาบทบาท **หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานในอุตสาหกรรมพอกหนังและผลิตเครื่องหนัง** ของประเทศไทย ข้อมูลที่ได้จากท่านจะนำไปใช้ประโยชน์

3.1 เพื่อการพัฒนาศึกษาอบรมแก่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ

3.2 เพื่อปรับปรุงงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัยในอุตสาหกรรมพอกหนังและผลิตเครื่องหนังของประเทศไทยให้ก้าวหน้าต่อไป

4. ความร่วมมือของท่านในการตอบแบบสอบถาม มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวิจัยในครั้งนี้ เมื่อท่านตอบแบบสอบถามสมบูรณ์แล้ว กรุณาส่งข้อมูลกลับคืนมาที่ผู้วิจัยด้วยซองที่แนบมาพร้อมกันนี้ ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

คำอธิบายศัพท์ที่ใช้ในแบบสอบถาม :

ตัวทำละลายอินทรีย์ หมายถึง ของเหลวอินทรีย์ที่ใช้ละลายสารอื่น ๆ เป็นสารที่ใช้เพื่อเปลี่ยนสารต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปของสารละลาย เพื่อให้จะให้สารนั้นมีความเหมาะสมต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในทางอุตสาหกรรม เช่น เมทธานอล เอทานอล อะซิโตน เบนซีน โทลูอิน ไซลีน เฮกเซน ฯลฯ

แบบสอบถามเลขที่.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานและสถานประกอบการ

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หรือเติมข้อความลงในช่องว่าง

(สำหรับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

สำหรับผู้วิจัย

1. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
2. อายุ..... ปี
3. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน
  1. อนุปริญญา/อาชีวศึกษา 2. ปริญญาตรี
  3. สูงกว่าปริญญาตรี 4. อื่น ๆ ระบุ.....
4. ท่านปฏิบัติงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานโดย
  1. ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ 180 ชั่วโมง
  2. จบการศึกษาด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย
  3. อื่น ๆ ระบุ.....
5. ท่านทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน มีหน้าที่และดูแลรับผิดชอบ
  1. งานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยเท่านั้น
  2. งานอาชีวอนามัยและความปลอดภัยร่วมกับงานอื่นด้วย (ระบุงานอื่น).....
6. ท่านปฏิบัติงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในโรงงานแห่งนี้มาแล้ว .....ปี
7. ท่านมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในโรงงานแห่งอื่น.....ปี
8. ท่านเคยได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับความปลอดภัยจากสภารเคมีอันตรายในการทำงานหรือไม่
  - ไม่เคย เคย ระบุชื่อหลักสูตร .....
9. โรงงานที่ท่านทำงานมีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานดังนี้ (เลือกทุกข้อที่มี)
  - เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับพื้นฐาน.....คน
  - เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน.....คน
  - เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร.....คน
  - เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ.....คน (รวมตัวท่านด้วย)
10. ท่านปฏิบัติงานในแผนก / ฝ่าย.....

สำหรับผู้วิจัย

11. แผนก / ฝ่ายที่ท่านปฏิบัติงานมีจำนวนพนักงานทั้งหมด.....คน
12. ผู้บริหารเหนือท่านขึ้นไป 1 ระดับคือ (ตำแหน่ง).....
13. ท่านเป็นกรรมการในคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานหรือไม่
- ไม่เป็น   เป็น ระบุตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ข้อมูลสถานประกอบการ

14. ประเภทกิจการ.....
15. ผลิตภัณฑ์หลักของบริษัท / โรงงาน คือ.....
16. จำนวนลูกจ้างทั้งหมด (รวมผู้รับเหมาด้วย).....คน
- ชาย.....คน   หญิง.....คน
17. บริษัทได้รับการรับรองมาตรฐาน
- ISO 9000   ISO 14000   มอก 18000   อื่น ๆ ระบุ.....
18. บริษัทได้รับการส่งเสริม BOI หรือไม่
- ได้รับ   ไม่ได้รับ
19. บริษัท / โรงงานของท่านมีการใช้ตัวทำลายอินทรีย์ในการทำงานหรือไม่
- ใช่   ไม่ใช่
20. ท่านทราบชื่อสารเคมีตัวทำลายอินทรีย์ที่ใช้ในกระบวนการผลิตหรือไม่
- ไม่ทราบ
- ทราบ ระบุชื่อ.....
21. ท่านคิดว่าตัวทำลายอินทรีย์ที่ใช้ในกระบวนการผลิตของโรงงานนี้ เป็นอันตรายต่อคนงานที่ทำงานสัมผัสหรือไม่
- ไม่เป็นอันตราย   เป็นอันตราย ระบุ .....
22. ปริมาณการใช้ตัวทำลายอินทรีย์ในกระบวนการผลิตโดยเฉลี่ย.....ลิตร / วัน
23. ในช่วงระยะเวลา 1 ปี ที่ผ่านมามีบริษัท / โรงงานมีเกิดอุบัติเหตุจากตัวทำลายอินทรีย์หรือไม่
- ไม่มี   มี ระบุจำนวน.....ราย / ปี
24. หากผู้วิจัยจะขอความร่วมมือกับท่านในการเข้าไปสำรวจสภาพแวดล้อมในการทำงานของโรงงาน และสัมภาษณ์เจาะลึกการดำเนินการป้องกันอันตรายจากตัวทำลายอินทรีย์ ท่านจะยินดีหรือไม่
- ยินดีร่วมมือ   ไม่ยินดี เพราะเหตุ.....

ส่วนที่ 2 ข้อมูลแผนงาน และกิจกรรมของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานกับการป้องกัน
ผลกระทบต่อสุขภาพจากตัวทำละลายอินทรีย์ในอุตสาหกรรมฟอกหนังและผลิตเครื่องหนัง
คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในแต่ละข้อตามความเป็นจริงที่ท่านได้ปฏิบัติอยู่ในโรงงานแห่งนี้

	บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ	ปฏิบัติ สม่ำเสมอ	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ได้ ปฏิบัติ
25	มีส่วนสนับสนุนในการกำหนดนโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีในโรงงาน			
26	แจ้งประกาศนโยบายความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานให้คนงานทุกคนทราบ			
27	ฝึกอบรมและแนะนำให้ความรู้แก่คนงานใหม่เกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงาน อย่างปลอดภัยกับตัวทำละลายอินทรีย์			
28	มีส่วนร่วมในการสำรวจโรงงานเพื่อทราบพื้นที่ทำงานที่มีการใช้ ตัวทำละลายอินทรีย์ในกระบวนการผลิต			
29	มีส่วนร่วม/ประสานงานในการกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับใน การควบคุมพื้นที่ทำงานอันตรายจากตัวทำละลายอินทรีย์			
30	มีส่วนร่วมในการใช้ระบบการอนุญาตให้ทำงาน (Permit to Work) บริเวณที่มีการใช้ตัวทำละลายอินทรีย์อันตราย			
31	ประสานงานกำกับดูแลให้มีการสืบค้นและประเมินอันตรายจาก ตัวทำละลายอินทรีย์ในบริเวณที่ทำงาน			
32	เสนอแนะให้มีการงดใช้สารเคมีอันตรายต่อสุขภาพโดยนำสารเคมีที่ ปลอดภัยกว่ามาแทนที่ เช่น ใช้สารไทลูอินแทนสารเบนซีน			
33	เสนอแนะ / ประสานงานให้มีวัสดุปิดคลุมอุปกรณ์หรือเครื่องจักรป้องกัน มิให้คนงานต้องสัมผัสกับตัวทำละลายอินทรีย์ในบริเวณที่ทำงาน			
34	เสนอแนะให้มีการติดตั้งระบบระบายอากาศเฉพาะที่ ในบริเวณที่ ทำงานใกล้กับแหล่งกำเนิดมลพิษจากตัวทำละลายอินทรีย์			
35	เสนอแนะให้มีการแยกกระบวนการผลิตที่ใช้ตัวทำละลายอินทรีย์ออก จากพื้นที่การทำงานทั่วไป			
36	ประสานงานดูแลเพื่อให้มีการควบคุมการระเหยของตัวทำละลาย อินทรีย์ในพื้นที่ทำงาน เช่น ปิดฝาภาชนะทุกครั้งหลังการใช้งาน			
37	เสนอแนะ / กำกับดูแลให้มีการใช้ระบบเป็ยกเพื่อลดการฟุ้งกระจายของ ตัวทำละลายอินทรีย์ใน บริเวณที่ทำงาน			

	บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ	ปฏิบัติ สม่ำเสมอ	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ได้ ปฏิบัติ
38	เสนอแนะ / กำกับดูแลให้มีการจัดเก็บวัตถุอันตรายอย่างเป็นระเบียบและเหมาะสม			
39	เสนอแนะ / กำกับดูแลให้มีการแบ่งตัวทำละลายอินทรีย์มาใช้ในบริเวณพื้นที่ทำงาน โดยมีปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละวัน			
40	เสนอแนะให้มีการเปลี่ยนวิธีการเพื่อลดการสัมผัสจากตัวทำละลายอินทรีย์ของพนักงาน เช่น ใช้อุปกรณ์จับชิ้นงานแทนการจับด้วยมือ			
41	เสนอแนะ / ตรวจสอบให้มีการจัดเตรียมภาชนะใส่วัตถุอันตรายที่เก็บไว้ที่บริเวณทำงานโดยให้พนักงานมาแบ่งใช้งาน			
42	ประสานงานให้มีการจัดทำข้อมูลรายละเอียดของสารเคมี (Material Safety Data Sheet) ให้พนักงานทุกคนทราบ			
43	ประสานงาน / ดำเนินการเพื่อติดป้าย เครื่องหมายและสัญลักษณ์เตือนอันตรายในพื้นที่ที่มีการใช้ตัวทำละลายอินทรีย์			
44	ประสานงานให้มีการบำรุงรักษาเครื่องจักร / อุปกรณ์ให้มีสภาพความปลอดภัยพร้อมใช้งานเสมอ			
45	เสนอแนะให้มีการเก็บรักษาภาชนะบรรจุตัวทำละลายอินทรีย์ ให้มีความเป็นระเบียบและถูกต้องเหมาะสม			
46	เสนอแนะให้มีการระบายอากาศทั่วไป ภายในอาคารหรือสถานที่ที่มีการใช้ตัวทำละลายอินทรีย์			
47	เสนอแนะให้พนักงานลดการสัมผัสกับตัวทำละลายอินทรีย์ โดยแยกกระบวนการผลิตให้ออกห่างไกลจากจุดที่คนทำงาน			
48	เสนอแนะ / ตรวจสอบให้มีมาตรการปฏิบัติกรณีมีสารเคมีหกรั่วไหล โดยรีบทำความสะอาดหรือใช้วัสดุดูดซับและจัดการกำจัดให้หมด			
49	เสนอแนะ / ตรวจสอบให้มีการติดตั้งอุปกรณ์ตรวจวัดสารเคมีรั่วไหล ในอาคารหรือห้องที่มีตัวทำละลายอินทรีย์อันตราย			
50	ให้ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับอันตรายจากตัวทำละลายอินทรีย์แก่พนักงานที่ย้ายงานใหม่			
51	ให้ความรู้ ความเข้าใจเพื่อสร้างจิตสำนึกให้พนักงานตระหนักถึงอันตรายขณะทำงานกับตัวทำละลายอินทรีย์			
52	เสนอแนะ / กำกับดูแลให้มีการแยกพนักงานอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องออกจากพื้นที่การทำงานที่มีการใช้ตัวทำละลายอินทรีย์			

บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบ		ปฏิบัติ สม่ำเสมอ	ปฏิบัติ บางครั้ง	ไม่ได้ ปฏิบัติ
53	มีมาตรการต่าง ๆ ให้คนงานสวมอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล เหล่านี้ ขณะทำงานกับตัวทำละลายอินทรีย์			
	53.1 แวนครอบ / กระบังหน้า			
	53.2 หน้ากากป้องกันสารเคมี / เครื่องช่วยหายใจ			
	53.3 ถุงมือยาง / ถุงมือไนรภัย			
	53.4 ผ้าคลุมกันสารเคมี			
	53.5 รองเท้ายาง / รองเท้านิรภัย			
54	ฝึกอบรม การใช้และวิธีบำรุงรักษาอุปกรณ์ป้องกันอันตราย ส่วนบุคคลแก่คนงานทุกคน			
55	ประสานงาน / มีส่วนร่วมให้มีการตรวจสุขภาพคนงานที่ทำงาน กับตัวทำละลายอินทรีย์			
	55.1 ทดสอบสมรรถภาพปอด			
	55.2 เอกซเรย์ปอด			
	55.3 ตรวจปัสสาวะ			
	55.4 ตรวจเลือด			
56	ประสานงาน / ตรวจวัดปริมาณความเข้มข้นของตัวทำละลายอินทรีย์ ในบรรยากาศการทำงานด้วยเครื่องมือทางวิทยาศาสตร์อุตสาหกรรม			
57	ให้ความรู้แก่คนงาน เพื่อให้รักษาสุขอนามัยส่วนบุคคล ดังต่อไปนี้			
	57.1 ให้ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและเครื่องดื่ม			
	57.2 สวมชุดทำงานที่โรงงานจัดไว้ให้			
	57.3 อาบน้ำก่อนออกจากโรงงานเมื่อทำงานกับตัวทำละลายอินทรีย์			
	57.4 เปลี่ยนชุดพนักงานก่อนกลับบ้าน			
58	ประสานงาน / ตรวจสอบให้มีอ่างล้างมือ ผักบัว ที่ล้างตาฉุกเฉิน บริเวณพื้นที่ทำงาน			
59	กำหนดให้มีกฎระเบียบห้ามคนงานนำอาหาร เครื่องดื่มเข้ามา ในบริเวณพื้นที่ทำงานที่มีการใช้ตัวทำละลายอินทรีย์			
60	กำหนดให้มีกฎระเบียบห้ามคนงานสูบบุหรี่ในพื้นที่ทำงาน กับตัวทำละลายอินทรีย์			

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็น

คำชี้แจง ให้ท่านแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานและเสนอแนะแนวทางที่เหมาะสมในงานอาชีพอนามัยและความปลอดภัย

61. ท่านคิดว่าแผนงานหรือกิจกรรมที่เด่นชัดและได้ดำเนินงานอยู่ในโรงงานของท่าน เพื่อป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากตัวทำละลายอินทรีย์ ได้แก่ (3 อันดับแรก)

- 1).....
- 2).....
- 3).....

62. ท่านคิดว่าปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพจากตัวทำละลายอินทรีย์ เพื่อลดความเสี่ยงไม่ให้นกงานเกิดการเจ็บป่วยหรือเกิดอุบัติเหตุในโรงงานของท่าน (3 อันดับแรก)

- 1).....
- 2).....
- 3).....

63. ท่านคิดว่าปัญหาหรืออุปสรรคสำคัญที่มีผลต่อการดำเนินงานตามแผนงาน / กิจกรรมเพื่อลดอันตรายจากตัวทำละลายอินทรีย์แก่คนงานในโรงงานของท่าน ได้แก่ (3 อันดับแรก)

- 1).....
- 2).....
- 3).....

64. ท่านคิดว่าบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบอื่นๆ ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานกับการป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพจากตัวทำละลายอินทรีย์ ได้แก่

- 1).....
- 2).....
- 3).....

65. ท่านต้องการความช่วยเหลือสนับสนุนด้านใดบ้าง เพื่อให้การดำเนินงานด้านอาชีพอนามัยและความปลอดภัยในโรงงานท่านประสบความสำเร็จ

- 1).....
- 2).....
- 3).....

66. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ

- .....
- .....

แบบสัมภาษณ์เจาะลึกเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานวิชาชีพ

1. ท่านคิดว่าบริษัทที่ท่านทำงานอยู่นี้ ควรมียุทธศาสตร์ความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับสารเคมีอย่างชัดเจนหรือไม่ นโยบายนี้มีความสำคัญอย่างไร และใครควรเป็นผู้กำหนดนโยบายดังกล่าว
2. ท่านคิดว่า หน่วยงานความปลอดภัยและคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานของบริษัทที่ท่านทำงานอยู่มีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมความปลอดภัยอย่างไร โดยเฉพาะหน่วยงานความปลอดภัยควรอยู่ในการดูแลของใคร มีหน้าที่อย่างไรบ้าง
3. ท่านคิดว่าบทบาทหน้าที่ของบุคคลเหล่านี้ ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูง ผู้จัดการ หัวหน้างาน และพนักงาน มีความสำคัญอย่างไรต่อการดำเนินงานความปลอดภัยในการทำงานของบริษัท และท่านคิดว่าปัญหาหรืออุปสรรคที่ทำให้งานความปลอดภัยไม่สามารถประสบผลสำเร็จได้ เกิดจากใครบ้าง มีแนวทางอย่างไรในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว
4. ท่านคิดว่า ควรมีทีมงานความปลอดภัยและอาชีวอนามัยในโรงงานหรือไม่ มีความสำคัญอย่างไร จำเป็นมากน้อยเพียงใด ควรจะมีใครบ้าง (เช่นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับต่าง ๆ วิศวกรความปลอดภัย นักสุขศาสตร์อุตสาหกรรม นักจิตวิทยาอุตสาหกรรม เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ ISO QA QC แพทย์อาชีวเวชศาสตร์ พยาบาลอาชีวอนามัย และนักพิษวิทยาอาชีวอนามัย)
5. ท่านคิดว่าบริษัทที่ท่านทำงานอยู่ ควรมีงบประมาณ แผนงาน โครงการ และกิจกรรมการทำงานกับสารเคมีอย่างปลอดภัยหรือไม่ มีความสำคัญอย่างไร
6. ท่านคิดว่าบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานควรกำหนดไว้ อย่างชัดเจนตามกฎหมายหรือไม่ ควรเพิ่มเติมอะไรบ้าง ท่านอยากเห็นบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานในอนาคตเป็นอย่างไร
7. ท่านคิดว่ากฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน หน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่รัฐ การบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด และการจัดกิจกรรมสัปดาห์ความปลอดภัยในการทำงาน มีส่วนสนับสนุนงานความปลอดภัยในสถานประกอบการอย่างไรบ้าง ปัญหาและอุปสรรคที่พบในปัจจุบันคืออะไร แนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวควรเป็นเช่นไร

8. ท่านคิดว่าวิชาชีพความปลอดภัยควรมีการจัดตั้ง " สภาวิชาชีพความปลอดภัย " หรือไม่ ควรมีการรวมตัวกันเป็นชมรมหรือสมาคมหรือไม่ มีความจำเป็นแค่ไหน สิ่งเหล่านี้จะช่วยพัฒนางานความปลอดภัยไปแนวทางใด
9. ท่านคิดว่า ปัญหาและอุปสรรคของตำแหน่งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานในโรงงาน ฟอกหนังและโรงงานผลิตเครื่องหนังที่ท่านปฏิบัติงานอยู่มีอะไรบ้าง
10. ท่านคิดว่า บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานในโรงงาน ฟอกหนังและโรงงานผลิตเครื่องหนัง ควรมีเพิ่มเติมอย่างไรบ้าง
11. ท่านคิดว่าเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ควรได้รับการศึกษาต่อเนื่องหลังจบการศึกษา หรือผ่านการอบรม (Continuing Education) หรือไม่ มีความสำคัญอย่างไร หากมีความจำเป็น ควรเป็นเรื่องใดบ้าง ใครควรเป็นควรเป็นผู้จัดทำหลักสูตร แนวทางการอบรมควรเป็นเช่นไร
12. ให้ท่านเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาวิชาชีพความปลอดภัยและอาชีวอนามัยของประเทศไทย ตามแนวทางที่ควรจะเป็น

ภาคผนวก ข.
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

1. คุณสุมาลี ชนะชาญมงคล
นักวิชาการแรงงาน 8 ว สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน
2. คุณสมพิศ พันธุ์เจริญศรี
นักวิชาการแรงงาน 8 ว สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน
3. คุณลัดดา ตั้งจินตนา
นักวิชาการแรงงาน 8 ว สถาบันความปลอดภัยในการทำงาน
4. คุณจุฑาพนิต บุญดีกุล
นักวิชาการแรงงาน 7 ว สำนักงานคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย
และสภาพแวดล้อมในการทำงาน
5. คุณนรินทร์ บุญพร้อม
นักวิชาการแรงงาน 7 ว สำนักงานคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย
และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ภาคผนวก ค.

รายนามเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยผู้ให้สัมภาษณ์

รายนามเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานที่ให้สัมภาษณ์เจาะลึก

1. นายณรงค์	ศรีเทวินทร์	องค์การฟอกหนัง
2. นายธีรศักดิ์	พุ่มเพียร	บริษัท ยูเนียน ชูส์ จำกัด
3. นายจักรพงษ์	ศิริวรรณ	บริษัท พี. เอส. อาร์ ฟุตแวร์ จำกัด
4. นายวิฑูรย์	น้อยประเทศ	บริษัท ซาเดซ่า (ประเทศไทย) จำกัด
5. นายอภิชน	เนื่องจำนงค์	บริษัท แอคูชเน็ท ฟุตจอย (ประเทศไทย) จำกัด
6. นายจรรยา	ชัยโชติ	บริษัท อินโนเวชั่น นครหลวง ฟุตแวร์ จำกัด
7. นายสมปราชญ์	ฐปทอง	บริษัท บางกอกกรับเบอร์ สหรัตน์ จำกัด
8. น.ส. จิตรา	เจียรระโนมณี	บริษัท แพนเอเชีย ฟุตแวร์ จำกัด (มหาชน)
9. นายกุลบุตร	ยงทองมุก	บริษัท กบินทร์บุรี แพนเอเชียฟุตแวร์ จำกัด
10. นายสังคม	จานโรสงค์	บริษัท นารายณ์ บางกอกกรับเบอร์ จำกัด

ภาคผนวก ง.

ประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

**ประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง**

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2 (7) และข้อ 14 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 103 ลงวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2515 กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมจึงกำหนดสวัสดิการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยสำหรับลูกจ้างไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ประกาศนี้เรียกว่า **"ประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง"**

ข้อ 2 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ 3 ให้ยกเลิกประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง ลงวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2528

ข้อ 4 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับแก่นายจ้างที่ประกอบกิจการ ดังต่อไปนี้

- (1) การทำเหมืองแร่ เหมืองหิน กิจการปิโตรเลียม หรือปิโตรเคมี
- (2) การทำ ผลิต ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง เก็บรักษา ปรับปรุง ตกแต่ง เสริมแต่ง ดัดแปลง แปรสภาพ ทำให้เสีย หรือทำลายซึ่งวัตถุหรือทรัพย์สิน และรวมถึงการต่อเรือ การให้กำเนิด แผลง และจ่ายไฟฟ้าหรือพลังงานอย่างอื่น

(3) การก่อสร้าง ต่อเติม ติดตั้ง ซ่อม ซ่อมบำรุง ดัดแปลงหรือรื้อถอน อาคาร สนามบิน ทางรถไฟ ทางรถราง ท่าเรือ อุโมงค์ สะพานเทียบเรือ ทางน้ำ ถนน เขื่อน อุโมงค์ สะพาน ท่อระบาย ท่อน้ำ โทรเลข โทรศัพท์ ไฟฟ้า ก๊าซหรือประปา หรืองานก่อสร้างอื่น ๆ รวมทั้งการเตรียมหรือวางรากฐานของการก่อสร้าง

(4) การขนส่งคนโดยสารหรือสินค้าโดยทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ และรวมถึงการบรรทุกขนถ่ายสินค้าด้วย

(5) สถานีบริการหรือจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงหรือก๊าซ

(6) กิจการอื่นตามที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมประกาศกำหนด

ข้อ 5 ประกาศนี้มิให้ใช้บังคับแก่

- (1) ราชการส่วนกลาง
- (2) ราชการส่วนภูมิภาค
- (3) ราชการส่วนท้องถิ่น
- (4) กิจการอื่นตามที่กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมประกาศกำหนด

ข้อ 6 ในประกาศนี้

“นายจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งตกลงรับลูกจ้างเข้าทำงานโดยจ่ายค่าจ้างให้หรือยอมให้รับผลประโยชน์ตอบแทนจากบุคคลอื่น และหมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ทำการแทนนายจ้าง ในกรณีที่นายจ้างเป็นนิติบุคคลให้หมายความรวมถึงผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล และผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคลให้ทำการแทนด้วย

ในกรณีที่ผู้ประกอบการได้ว่าจ้างด้วยวิธีเหมาค่าแรง โดยมอบให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดรับช่วงไปควบคุมดูแลการทำงานและรับผิดชอบจ่ายค่าจ้างให้แก่ลูกจ้างอีกทอดหนึ่งก็ดี มอบหมายให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเป็นผู้จัดหาลูกจ้างมาทำงานอันมิใช่การประกอบธุรกิจจัดหางานก็ดี โดยการทำงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในกระบวนการผลิตหรือธุรกิจในความรับผิดชอบของผู้ประกอบการ ให้ถือว่าผู้ประกอบการเป็นนายจ้างของลูกจ้างดังกล่าวด้วย

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ผู้ซึ่งทำงานให้แก่นายจ้างโดยรับค่าจ้างหรือยอมรับผลประโยชน์ตอบแทนจากบุคคลอื่น แต่ไม่รวมถึงลูกจ้างซึ่งทำงานเกี่ยวกับงานบ้านอันมิได้ประกอบธุรกิจรวมอยู่ด้วย

“ค่าจ้าง” หมายความว่า เงินหรือเงินและสิ่งของที่นายจ้างจ่ายให้แก่ลูกจ้างเป็นการตอบแทนการทำงานในเวลาทำงานปกติของวันทำงาน หรือจ่ายให้โดยคำนวณตามผลงานที่ลูกจ้างทำได้ และหมายความรวมถึงเงินหรือเงินและสิ่งของที่จ่ายให้ในวันหยุดซึ่งลูกจ้างมาไม่ได้ทำงานและในวันลาด้วย ทั้งนี้ไม่ว่าจะกำหนด คำนวณ หรือจ่ายเป็นการตอบแทนโดยวิธีใด และไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร

“ความปลอดภัยในการทำงาน” หมายความว่า การกระทำหรือสภาพการทำงานซึ่งปลอดจากเหตุอันจะทำให้เกิดการประสบอันตราย การเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากการทำงาน ต่อผู้ปฏิบัติงาน หรือความเดือดร้อนรำคาญเนื่องมาจากการทำงาน หรือเกี่ยวกับการทำงาน

“เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน” หมายความว่า ลูกจ้างผู้ซึ่งนายจ้างแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับพื้นฐาน ระดับหัวหน้างานระดับบริหาร และระดับวิชาชีพ

“ลูกจ้างระดับปฏิบัติการ” หมายความว่า ลูกจ้างที่ทำหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติงาน

“ลูกจ้างระดับหัวหน้างาน” หมายความว่า ลูกจ้างผู้มีหน้าที่ควบคุม ดูแล บังคับบัญชา สั่งงาน ให้ลูกจ้างทำงานตามหน้าที่ของหน่วยงานนั้น ๆ

“ลูกจ้างระดับบริหาร” หมายความว่า ลูกจ้างตั้งแต่ระดับผู้จัดการหน่วยงานขึ้นไป

“สถานประกอบการ” หมายความว่า หน่วยงานแต่ละหน่วยของนายจ้างที่ดำเนินกิจการตามลำพังเป็นหน่วย ๆ และมีลูกจ้างทำงานอยู่

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

หมวด 1

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับพื้นฐาน

ข้อ 7 ให้นายจ้างที่มีลูกจ้างไม่ถึงห้าสิบคนจัดให้ลูกจ้างระดับปฏิบัติการซึ่งนายจ้างแต่งตั้งให้เป็นผู้แทนลูกจ้างตามประกาศกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เรื่อง คณะกรรมการความปลอดภัยอาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2538 เข้ารับการฝึกอบรมตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด และแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับพื้นฐานของสถานประกอบกิจการภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ หรือภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันแต่วันแต่งตั้งให้เป็นผู้แทนลูกจ้าง

ข้อ 8 ให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับพื้นฐาน มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) แนะนำให้ลูกจ้างปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ คำสั่ง คำแนะนำ หรือมาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน

(2) สํารวจสภาพการทำงาน และรายงานสภาพความไม่ปลอดภัยตลอดจนเสนอแนะแนวทางการแก้ไขต่อนายจ้าง

(3) รายงานการเกิดการประสบอันตราย หรือการเจ็บป่วยเนื่องจากการทำงานของลูกจ้างต่อนายจ้างโดยไม่ชักช้า

(4) ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมความปลอดภัยในการทำงาน

(5) ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานตามที่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างานหรือระดับบริหารมอบหมาย

ข้อ 9 ให้นายจ้างเก็บหลักฐานการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับพื้นฐานไว้ในสถานประกอบกิจการเพื่อให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจสอบได้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี

หมวด 2

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างาน

ข้อ 10 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างระดับหัวหน้างานเข้ารับการฝึกอบรมตามหลักเกณฑ์ ที่อธิบดีกำหนด และแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับ หัวหน้างานของสถานประกอบกิจการภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ หรือภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายจ้างแต่งตั้งให้ป็นหัวหน้างาน

ข้อ 11 ให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับหัวหน้างานมีหน้าที่ดังนี้

(1) กำกับ ดูแล ให้ลูกจ้างในหน่วยงานรับผิดชอบ ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือมาตรการความปลอดภัยในการทำงาน

(2) สอนวิธีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องแก่ลูกจ้างในหน่วยงานที่รับผิดชอบเพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

(3) ตรวจสอบสภาพการทำงาน เครื่องจักร เครื่องมือและอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยก่อนลงมือปฏิบัติงานประจำวัน

(4) ตรวจสอบหาสาเหตุการประสบอันตราย การเจ็บป่วยหรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงานของลูกจ้างร่วมกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับพื้นฐานหรือระดับวิชาชีพและรายงานผลรวมทั้งข้อเสนอแนะต่อนายจ้างเพื่อป้องกันการเกิดเหตุโดยไม่ชักช้า

(5) ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมด้านความปลอดภัยในการทำงาน

(6) ปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการทำงานตามที่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหารมอบหมาย

หมวด 3

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหาร

ข้อ 12 ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างระดับบริหารเข้ารับการฝึกอบรมตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด และแต่งตั้งให้เป็นเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหารของสถานประกอบการกิจการภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับ หรือภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันแต่งตั้งให้เป็นลูกจ้างระดับบริหาร

ในกรณีที่ไม่มีลูกจ้างระดับบริหาร ให้นายจ้างเข้ารับการอบรมตามวรรคหนึ่ง

ข้อ 13 ให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับบริหารมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) กำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับพื้นฐาน ระดับหัวหน้างาน และระดับวิชาชีพปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ คำสั่ง หรือมาตรการความปลอดภัยในการทำงาน

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน

หมวด 4

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ

ข้อ 14 ให้นายจ้างที่มีลูกจ้างตั้งแต่ห้าสิบคนขึ้นไปในสถานประกอบการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพประจำสถานประกอบการอย่างน้อยแห่งละหนึ่งคนเพื่อปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยเต็มเวลา ภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ประกาศนี้มีผลใช้บังคับหรือภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ลูกจ้างห้าสิบคนขึ้นไป

ข้อ 15 เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(1) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีสาขาอาชีวอนามัยหรือเทียบเท่าหรือสาขาอื่นที่มีหลักสูตรเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

(2) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและผ่านการฝึกอบรมและทดสอบหลักสูตรที่อธิบดีกำหนดจากหน่วยงานที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานรับรอง

(3) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งผ่านการฝึกอบรมและทดสอบเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงานตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงาน ลงวันที่ 6 พฤษภาคม 2528 และเข้ารับการฝึกอบรมและผ่านการทดสอบอีกครั้งหนึ่งตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด

(4) ปฏิบัติหน้าที่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับพื้นฐานอย่างน้อยห้าปี และมีผลงานการลดอัตราการประสบอันตรายไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบต่อปีของอัตราการประสบอันตรายในสองปีที่ผ่านมา และผ่านการฝึกอบรมและทดสอบตามหลักสูตรที่อธิบดีกำหนดจากหน่วยงานที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานรับรอง

ข้อ 16 ให้เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ตรวจสอบและเสนอแนะให้นายจ้างปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการทำงาน

(2) จัดทำแผนงาน โครงการ มาตรการด้านความปลอดภัยในการทำงานเสนอต่อนายจ้าง

(3) ตรวจสอบการปฏิบัติงานของสถานประกอบกิจการให้เป็นไปตามแผนงาน โครงการหรือ มาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน

(4) กำกับดูแลให้ลูกจ้างปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ คำสั่ง หรือมาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน

(5) แนะนำ ฝึกสอน อบรมลูกจ้างเพื่อให้การปฏิบัติงานปลอดภัยจากเหตุอันจะทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยในการทำงาน

(6) ตรวจสอบหาสาเหตุการประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงาน และรายงานผลรวมทั้งข้อเสนอแนะต่อนายจ้างเพื่อป้องกันการเกิดเหตุโดยไม่ชักช้า

(7) รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล สถิติ และจัดทำรายงาน ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประสบอันตราย การเจ็บป่วย หรือการเกิดเหตุเดือดร้อนรำคาญอันเนื่องมาจากการทำงานของลูกจ้าง

ข้อ 17 ให้นายจ้างส่งรายงานการดำเนินงานเกี่ยวกับความปลอดภัยในการทำงาน การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย ตามแบบที่อธิบดีกำหนดเป็นประจำทุกสามเดือนตามปีปฏิทิน ทั้งนี้ภายในเวลาไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนด

หมวด 5 เบ็ดเตล็ด

ข้อ 18 ให้นายจ้างแจ้งชื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานตามหมวด 1 หมวด 2 หมวด 3 และหมวด 4 ต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายตามแบบที่อธิบดีกำหนด ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้แต่งตั้ง

การแจ้งตามวรรคหนึ่งให้นายจ้างแสดงปริญญาบัตรหรือหลักฐานการอบรมและทดสอบของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานนั้นด้วย

ในกรณีที่นายจ้างได้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานที่มีคุณสมบัติตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ความปลอดภัยในการทำงานของลูกจ้าง ลงวันที่ 6 พฤษภาคม 2528 และยังปฏิบัติหน้าที่อยู่ต่อมาโดยมีคุณสมบัติตามข้อ 15 ถือว่านายจ้างได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับวิชาชีพ และแจ้งชื่อตามประกาศฉบับนี้แล้ว

ข้อ 19 เมื่อเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับพื้นฐาน ระดับหัวหน้างาน ระดับบริการหรือระดับวิชาชีพพ้นจากหน้าที่ ให้นายจ้างจัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับเดียวกันแทนที่ และแจ้งชื่อต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายตามแบบที่อธิบดีกำหนดภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานคนเดิมพ้นหน้าที่

ข้อ 20 ก่อนให้ลูกจ้างซึ่งรับเข้าทำงานใหม่ปฏิบัติงาน ให้นายจ้างจัดให้มีการอบรมเพื่อให้ความรู้พื้นฐานและข้อปฏิบัติเกี่ยวกับความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่กรณีที่ให้ลูกจ้างทำงานซึ่งมีความแตกต่างไปจากงานที่ลูกจ้างเคยปฏิบัติอยู่แต่เดิมและอาจเกิดอันตรายด้วย

ข้อ 21 ในกรณีที่นายจ้างส่งให้ลูกจ้างไปทำงาน ณ สถานที่อื่นซึ่งเสี่ยงหรืออาจเสี่ยงต่อการเกิดอันตราย ให้นายจ้างแจ้งข้อมูลอันจำเป็นที่เกี่ยวกับความปลอดภัยของสถานที่ดังกล่าวให้ลูกจ้างทราบก่อนการปฏิบัติงาน

ข้อ 22 ให้นายจ้างเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2540

(ลงชื่อ) ฉัตรชัย เอียสกุล

(นายฉัตรชัย เอียสกุล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายกิตติ โพธิ์เย็น เกิดวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2517 ที่ตำบลบ้านหลวง อำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (สาขารณสุขศาสตร์) สาขา อาชีวอนามัยและความปลอดภัย จากคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อปี พ.ศ. 2539 เข้าทำงานครั้งแรกในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานบริษัท ไทยคอร์ดโพเรซันจำกัดซึ่งเป็นบริษัทรับเหมาก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรมปิโตรเคมี นิคมอุตสาหกรรม มาบตาพุดและกลุ่มบริษัท ปิโตรเคมีคอลไทย จำกัด (มหาชน) จังหวัดระยอง ปี พ.ศ. 2542 เข้ารับราชการในตำแหน่งนักวิชาการแรงงาน กองตรวจความปลอดภัย กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ปี พ.ศ. 2543 สำเร็จการศึกษานิติศาสตรบัณฑิต จากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง และต่อมาปีเดียวกันได้เข้าศึกษาใน หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอาชีวเวชศาสตร์ ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและสำเร็จในปีการศึกษา 2544 ปัจจุบันรับราชการ ในตำแหน่งนักวิชาการแรงงาน 3 กองตรวจความปลอดภัย กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

